Standpunt

Kris Vanmarsenille
Senior writer
brieven@gva.be

Minder geld voor asiel, meer voor defensie

Het asielcentrum in de gemeente Berlaar wordt opnieuw een kazerne. De beslissing illustreert perfect de evolutie van het politieke beleid in dit land: minder geld voor asielbeleid, meer voor defensie.

Zoals bijna overal waar een asielcentrum wordt aangekondigd, was het protest in Berlaar in 2022 niet van de lucht. 750 asielzoekers in een gemeente van 12.000 inwoners, het was te veel. Op 20 juli kwamen er voor een protestactie een paar honderd bewoners opdagen, onder wie weliswaar opvallend veel sympathisanten van Vlaams Belang. Iedereen leefde nog in de overtuiging dat die partij de grootste van Vlaanderen zou worden.

Vlaams Belang liet geen enkele aankondiging van een asielcentrum voorbijgaan om het migratiebeleid van Vivaldi aan te klagen. Ook N-VA, met op kop voormalig staatssecretaris Theo Francken, trok in die tijd graag ten strijde tegen het gevoerde asielbeleid.

Maar zoals bijna overal waar een asielcentrum een tijdje gevestigd is, doofden de protesten al gauw uit. Na enkele massale vechtpartijen, werden er meer vrouwen met kinderen in ondergebracht dan alleenstaande mannen. In Berlaar leerde iedereen leven met het asielcentrum.

Bij de verkiezingen in 2024 bleek dat het Vlaams Belang niet de grootste partij van Vlaanderen werd, maar N-VA drukte in de Arizona-regering wel een serieuze verstrenging van het asielbeleid door. Het aantal opvangplaatsen werd geleidelijk afgebouwd. Ook in Berlaar, waar de bezetting van 750 naar 600 ging.

Intussen werd de wereld almaar instabieler. Toen eind vorig jaar Donald Trump de Amerikaanse verkiezingen won, besefte Europa eindelijk dat het niet kon blijven rekenen op zijn aloude bondgenoot in het Westen om zijn vijand in het oosten tegen te houden. De NAVO eiste zwaardere inspanningen van haar leden. De Belgische regering moet dus investeren in het leger.

De vroegere staatssecretaris van Asielbeleid is nu minister van Defensie. De asielzoekers moeten plaatsmaken voor soldaten en oorlogsmaterieel. Andere tijden, andere bestemmingen voor een oude kazerne dus. De burgemeester van Berlaar is opgelucht dat hij verlost is van een aantal 'administratieve en financiële zorgen.' Tegen de komst van het leger wordt voorlopig door niemand geprotesteerd. Liever soldaten dan asielzoekers.

Je kunt daar allemaal begrip voor opbrengen, daar niet van, maar dat we dringend meer kazernes nodig hebben, betekent nu niet bepaald dat ons een betere toekomst wacht. In die zin is de opluchting in Berlaar een beetje vreemd.

ZAZA

"We gaan hier iets goeds van maken"

"Oef." Een collectieve zucht van opluchting gonsde gisteravond over Tomorrowland. **Het terrein is veilig genoeg bevonden door experts, het festival kan dus effectief doorgaan.** De voorbije 24 uur waren een van de spannendste in hun geschiedenis, de komende uren wordt hun grootste race tegen de klok ooit.

EVA DE POORTER

Iets over zessen, gisteravond in Boom. Tomorrowland-woordvoerster Debby Wilmsen kijkt de verzamelde vaderlandse pers aan tijdens dé briefing der briefings van het festival. "Het is 24 uur nadat de mainstage vuur heeft gevat en we zijn er nog heel erg van aangedaan. We hebben ongelofelijk veel berichten gehad van iedereen die zei: 'We gaan hier iets goeds van maken'. Dat zijn we aan het doen. Donderdagochtend hebben we onze productie opgeschaald, en er experten bijgehaald. Wij gaan door."

Dat bericht kwam woensdagavond na de verwoestende brand al, zij het met een 'maar': alleen als de experten een groen licht konden geven dat het veilig was voor iedereen, zou het lukken. "We zijn liever wat voorzichtig, om eerst alles te bekijken voor we met nieuws naar buiten komen. Daarom hebben we nu onze tijd genomen om de plannen te bekijken en het af te kloppen. Zeker omdat je met festivalgangers over de hele wereld zit, wil je echt juiste info geven."

"Kwestie van tijd"

Er zijn twee scenario's om het festival vandaag open te laten gaan. "Het eerste is dat we vrijdag *(vandaag, red.)* volledig openen om 14 uur – in plaats van 12 uur – met alle festivalgangers en een fijn nieuw podium. Lukt dat niet, dan is dat zeker voor zaterdag zo, en gaan we vrijdag voor het tweede scenario. Dan openen alle andere podia op De Schorre voor alle festivalgangers die niet op de camping DreamVille verblijven. De kampeerders krijgen dan hun eigen feest op DreamVille, zoals ze donderdagavond tijdens The Gathering krijgen met topartiesten."

"Wij zijn nu al volop bezig met de werken aan de mainstage, want het is echt een kwestie van tijd dat ons plan zal lukken. We gaan vanavond en vannacht goed moeten doorwerken. Een deel van de stelling zal ontmanteld worden, maar ik durf niet zeggen of alles weg zal zijn. Een veilige situatie creëren is prioritair. Het wordt in de buurt van de mainstage gezet, maar waar dat precies zal zijn, kan ik nog niet zeggen", gaf Wilmsen gisteravond aan. Een race dus tegen de klok voor Tomorrowland. Na een van de spannendste en triestigste 24 uur, is nu ook een van de drukste 24 uur gestart.

Vanaf 2 uur donderdagnacht is het dan de bedoeling dat het nieuwe podium opgebouwd wordt. Het zal kleiner zijn dan de vernielde mainstage. Volgens VRT NWS zal het 70 meter breed en 8 meter hoog zijn. Een derde van het vorige hoofdpodium. Zo'n 200 mensen beginnen er straks aan, vertelde Frank Verstraeten, die het podium met zijn bedrijf Pixelscreen levert. "Het is de bedoeling dat er nog altijd evenveel bezoekers binnen kunnen als gepland", zegt Wilmsen nog. "Zaterdag gaan we iedereen samen ontvangen. Dat is honderd procent zeker. Morgen zal het er echt van af hangen of het rond komt."

"Die mainstage is je paradepaardje. Als die dan helemaal verdwijnt.... Collega's die er zo hard aan gewerkt hadden, hebben echt een klop gekregen"

Debby Wilmsen
Woordvoerster Tomorrowland

"We hebben sinds het gebeurd is altijd in ideeën gedacht, en gehoopt om snel een oplossing te vinden. Maar we moesten daar ook wel wachten op de veiligheid en op de vrijgave van de site. Daarom konden we pas vandaag *(donderdag, red.)* met die ideeën aan de slag. Er liggen sowieso altijd noodplannen en -scenario's klaar. Denk aan de slechtweerscenario's, daarbij zetten we ook de veiligheid en het comfort van de festivalganger voorop."

Allemaal samen

De nacht na de brand was kort, de ochtend vroeg. Het traditionele overleg van de productie werd naar 8 uur 's ochtends geschoven. In eerste instantie werd daar vooral gekeken naar hoe de toestromende festivalgangers op de camping, in de stations van Antwerpen en Brussel, en in de luchthaven konden worden opgevangen. En hoe de verschillende feesten voor de wereldwijde festivalbezoekers in Antwerpen en Brussel vlot konden doorgaan.

Later op de dag werd duidelijk dat Tomorrowland achter de schermen al snel na de brand is gestart aan een plan B. Thans de ideeën daarvoor. Er zou ook een tweede overleg volgen. "Dan is er bekeken met de productie, creatie, veiligheidsdiensten en de overheid wat er verder moet gebeuren." Daarbij klonk telkens één woord het vaakst: veiligheid. Die stond voorop. "Vanochtend hebben we eerst gekeken naar een veilige perimeter. Daarna hebben we gesproken met leveranciers en medewerkers om te kijken wat de oplossingen zijn. Daarbij kregen we steeds bijstand van experts en de overheid. Wanneer we groen licht kregen? Ergens in de voormiddag."

Tegen 15.20 uur volgde dan een eerste melding dat het festival effectief zou doorgaan, en dat er rond 18 uur meer duidelijk zou zijn in welke vorm. Of het effectief gelukt is om het podium al helemaal af te hebben, moet vandaag om 14 uur blijken. "We hebben al veel spannende momenten gehad, maar ik vond de afgelopen 24 uur toch een van de triestigste", zegt Wilmsen. "Die mainstage is je paradepaardje. Als die dan helemaal verdwijnt.... Collega's die er zo hard aan gewerkt hadden, hebben echt een klop gekregen. Maar die hebben dat niet laten zien. Die zeiden allemaal: 'Laat ons er nu allemaal samen voor gaan.' Ik denk dat we allemaal in hetzelfde schuitje zitten. We moeten er iets van maken, samen. Dat verdienen de festivalgangers."

Van de verwoestende brand tot de persconferentie en het openingsfeest: ongetwijfeld de 24 spannendste uren in de geschiedenis van Tomorrowland. © BELGA

"Hoofdpodium bestond uit zéér brandbare materialen"

Er is bij Tomorrowland een onderzoek geopend naar onvrijwillige brandstichting. Een branddeskundige gaat daarbij onder meer na waar het vuur precies ontstond. "Het podium bestond uit zéér brandbare materialen", klinkt het.

Over de vaststellingen van de aangestelde branddeskundige is nog niets bekend. "Maar op allerhande video's is alvast te zien waar de brand ontstaan is", zegt ex-brandweerman Tim Renders, die tegenwoordig aan de slag is als brandpreventieadviseur. Zelf is hij niet betrokken bij het dossier van Tomorrowland. "Maar op het moment dat de brand begon, was er veel personeel in de weer met de opbouw: die moeten dingen gezien hebben. Daarnaast kan het niet moeilijk zijn om te bepalen wat voor technieken zoals elektriciteit, vuurwerk, schermen, kabels... op die plaats stonden."

Dat het podium zo snel en zo hevig brandde, verwondert Renders niet. "Ik lees dat het bestaat uit piepschuim, multiplex, houtlijm, purschuim... dat zijn allemaal zeer brandbare materialen. Het is ook in openlucht, waardoor de brand zich ongebreideld kon voeden met zuurstof."

Stap voor stap moet nu de puzzel gelegd worden: als politie en brandweer geen antwoord kunnen bieden op hoe de vuurhaard kon ontstaan, dan start op vraag van het parket of de verzekering het onderzoek van een branddeskundige. Diens eerste taak is om uit te zoeken waar de brand initieel ontstaan is. Daarvoor kijken branddeskundigen in de eerste plaats naar de schade. "Veelal is de plaats met het meeste schade ook de plek waar het het langst gebrand heeft én waar de brand ontstaan is."

Als er vermoedens zijn van kwaad opzet, zal in de eerste plaats ook gezocht worden naar brandversnellers. **(adm)**

"Vier jaar geleden festival afgelasten, dát was een moeilijke beslissing"

Het was Booms burgemeester Jeroen Baert (N-VA) die gisterenavond finaal het licht op groen moest zetten voor de twee scenario's voor het verdere verloop van Tomorrowland. En dat nadat hij nog geen twaalf uur eerder halsoverkop uit vakantie was teruggekeerd.

BART ROGGEMAN

"Ik heb er nu, met de ervaring van de organisatie, alle vertrouwen in dat het goed komt"

Jeroen Baert
Burgemeester van Boom

De Boomse burgemeester heeft er vertrouwen in dat hij de juiste eindbeslissing voor 200.000 festivalbezoekers heeft genomen. "Na de nodige adviezen van brandweer en politie kan ik de garantie geven dat we alles in goede orde kunnen laten verlopen", vertelt hij. "Zo was het een prioriteit om de veiligheid op site van het hoofdpodium te waarborgen. In twee dagen iets compleet nieuws op poten zetten, wordt sowieso een huzarenstukje. Daarom zijn we meegegaan in twee scenario's die allebei garanties bieden voor de festivalgangers."

Crisissen

Ook voor de burgemeester was het een bewogen dag, nadat hij halsoverkop was moeten terugkeren uit vakantie en pas gisterenochtend om 4 uur weer voet op Boomse bodem had gezet. Was dit nu de grootste crisis in zijn burgemeesterscarrière? "We hebben in Boom al wel meerdere crisissen te bestrijden gehad. Met betrekking tot Tomorrowland vond ik het in 2021 veel moeilijker. Toen nam ik samen met de collega van Rumst de beslissing om vanwege de coronacrisis het hele festival af te blazen. Maar ik heb er nu, met de ervaring van de organisatie, alle vertrouwen in dat het goed komt."

COMMENTAAR

ARNOUT GYSSELS REDACTEUR ECONOMIE

Uitvluchten

Vlaams minister-president Matthias Diependaele (N-VA) wil in beroep gaan tegen de rechter, zijn coalitiepartners van Vooruit fluiten hem onmiddellijk terug. De twistappel is een container vol materiaal dat militaire doeleinden kan dienen, verscheept naar een Israëlisch bedrijf dat onder andere wapens maakt. Met andere woorden: het risico is daar, vond de rechter in kortgeding. En zo bakkeleien de ministers niet enkel federaal over Israël, maar ook in Vlaanderen. Het is lang geleden dat een buitenlandse kwestie zo bleef etteren in de vaderlandse politiek.

De *'cri de coeur'* van minister van Buitenlandse Zaken Maxime Prévot (Les Engagés) bewees nogmaals dat de breuklijn diep loopt. Hij wilde wel pleiten voor sancties, maar mocht niet van de kern. Van N-VA en vooral MR. Premier Bart De Wever (N-VA) sust in de Kamer. "In een verder stadium zijn sancties niet uitgesloten." De regering "kijkt vooral naar de humanitaire situatie". En "Europa is de enige weg om een duidelijk signaal te kunnen laten weerklinken".

"Natuurlijk zou een Europees signaal rond Gaza beter zijn, maar op den duur wordt wachten ook een politieke keuze"

Natuurlijk zou een Europees signaal beter zijn, maar op een gegeven moment wordt wachten ook een politieke keuze. Officieel zijn intussen al meer dan 58.000 Palestijnen omgekomen onder het oorlogsgeweld van Israël. In werkelijkheid zullen dat er nog een pak meer zijn. Bij de humanitaire hulpposten vallen doden, omdat Israëlische soldaten het bevel krijgen om te schieten op wie te vroeg of te laat komt. En Europa *bougeert* geen millimeter, want in Berlijn of Boedapest lijken ze maar weinig te geven om de zoveelste platgebombardeerde wijk, de zoveelste huilende moeder en het zoveelste omgekomen kind.

Er zijn lidstaten die zich niet gaan verschuilen achter de logge en makkelijk te blokkeren Europese besluitvorming. Slovenië, een spikkel op de Europese landkaart met twee miljoen inwoners, laat weten dat een paar radicale Israëlische ministers niet meer welkom zijn. Spanje en Ierland hebben Palestina erkend en trekken aan de kar om toch iets van druk uit te oefenen op Tel Aviv.

Wanneer zal België lang genoeg gewacht hebben op de beloofde humanitaire hulp en het verhoopte Europese signaal? Aan 60.000 doden? 70.000? 100.000? Ze noemen het 'pragmatisch zijn', maar de uitvluchten zijn al lang op.

© CARTOONISTMAREC.BE

Deze festivalgangers waren alvast klaar voor het openingsfeestje.

Gepakt en gezakt richting camping DreamVille.

Openingsfeestje met dubbele gevoelens

Ook zonder hoofdpodium kan er gefeest worden op Tomorrowland. Nadat ze hun tentje hadden opgezet, gingen tienduizenden kampeerders gisteren al uit de bol op The Gathering, het jaarlijkse openingsfeest op camping DreamVille. Al was er ook teleurstelling, toen het nieuws bekendraakte dat zij vandaag misschien niet op het festivalterrein mogen.

De kampeerders hielden de moed erin: "We gaan een geweldig weekend hebben." © DV, FD, SV

Race tegen de klok

"Oef." Een collectieve zucht van opluchting gonsde gisteravond over Tomorrowland. **Het terrein is veilig genoeg bevonden door experts, het festival kan dus effectief doorgaan.** De voorbije 24 uur waren een van de spannendste in hun geschiedenis, de komende uren wordt hun grootste race tegen de klok ooit.

De compleet vernielde mainstage werd gisteren afgebroken. In het ideale scenario opent het festival vandaag met een nieuw en kleiner podium. © BLG

EVA DE POORTER

Iets over zessen, gisteravond in Boom. Tomorrowland-woordvoerster Debby Wilmsen kijkt de verzamelde vaderlandse pers aan tijdens 'dé briefing der briefings' van het festival. "Het is 24 uur nadat de mainstage vuur heeft gevat en we zijn er nog heel erg van aangedaan. We hebben ongelofelijk veel berichten gehad van iedereen die zei: 'We gaan hier iets goeds van maken'. Dat zijn we aan het doen. Donderdagochtend hebben we onze productie opgeschaald, en er experten bijgehaald. Wij gaan door."

Dat bericht kwam woensdagavond na de verwoestende brand al, zij het met een 'maar': alleen als de experten een groen licht konden geven dat het veilig was voor iedereen, zou het lukken. "We zijn liever wat voorzichtig, om eerst alles te bekijken voor we met nieuws naar buiten komen. Daarom hebben we nu onze tijd genomen om de plannen te bekijken en het af te kloppen. Zeker omdat je met festivalgangers over de hele wereld zit, wil je echt juiste info geven."

Er zijn twee scenario's om het festival vandaag open te laten gaan. "Het eerste is dat we vrijdag *(vandaag, red.)* volledig openen om 14 uur – in plaats van 12 uur – met alle festivalgangers en een fijn nieuw podium. Lukt dat niet, dan is dat zeker voor zaterdag zo, en gaan we vrijdag voor het tweede scenario. Dan openen alle andere podia op De Schorre voor alle festivalgangers die niet op camping DreamVille verblijven. De kampeerders krijgen dan hun eigen feest op DreamVille, zoals ze donderdagavond tijdens The Gathering krijgen met topartiesten." *(zie hierboven)*

"Kwestie van tijd"

"Wij zijn nu al volop bezig met de werken aan de mainstage, want het is echt een kwestie van tijd dat ons plan zal lukken. We gaan vanavond en vannacht goed moeten doorwerken. Een deel van de stelling zal ontmanteld worden, maar ik durf niet zeggen of alles weg zal zijn. Een veilige situatie creëren is prioritair. Het wordt in de buurt van de mainstage gezet, maar waar dat precies zal zijn, kan ik nog niet zeggen", gaf Wilmsen gisteravond aan. Een race dus tegen de klok voor Tomorrowland. Na een van de spannendste en triestigste 24 uur, is nu ook een van de drukste 24 uur gestart.

"We hebben ongelofelijk veel berichten gehad van iedereen die zei: 'We gaan hier iets goeds van maken'. Dat zijn we aan het doen"

DEBBY WILMSEN
WOORDVOERSTER TOMORROWLAND

Vanaf 2 uur vannacht is het dan de bedoeling dat het nieuwe podium opgebouwd wordt. Het zal kleiner zijn dan de vernielde mainstage. Volgens VRT NWS zal het 70 meter breed en 8 meter hoog zijn. Een derde van het vorige hoofdpodium. Zo'n 200 mensen begonnen eraan, vertelde Frank Verstraeten, die het podium met zijn bedrijf Pixelscreen levert. "Het is de bedoeling dat er nog altijd evenveel bezoekers binnen kunnen als gepland", zegt Wilmsen nog. "Zaterdag gaan we iedereen samen ontvangen. Dat is honderd procent zeker. Morgen *(vandaag, red.)* zal het er echt van afhangen of het rond komt."

"We hebben sinds het gebeurd is altijd in ideeën gedacht, en gehoopt om snel een oplossing te vinden. Maar we moesten daar ook wel wachten op de veiligheid en op de vrijgave van de site. Daarom konden we pas vandaag *(donderdag, red.)* met die ideeën aan de slag. Er liggen sowieso altijd noodplannen en -scenario's klaar. Denk aan de slechtweerscenario's, daarbij zetten we ook de veiligheid en het comfort van de festivalganger voorop."

Allemaal samen

De nacht na de brand was kort, de ochtend vroeg. Het traditionele overleg van de productie werd naar acht uur 's ochtends geschoven. In eerste instantie werd daar vooral gekeken naar hoe de toestromende festivalgangers op de camping, in de stations van Antwerpen en Brussel, en in de luchthaven konden worden opgevangen. En hoe de verschillende feesten voor de wereldwijde festivalbezoekers in Antwerpen en Brussel vlot konden doorgaan.

Later op de dag werd duidelijk dat Tomorrowland achter de schermen al snel na de brand is gestart aan een plan B. Thans de ideeën daarvoor. Er zou ook een tweede overleg volgen. "Dan is er bekeken met de productie, creatie, veiligheidsdiensten en de overheid wat er verder moet gebeuren." Daarbij klonk telkens één woord het vaakst: veiligheid. Die stond voorop. "Vanochtend hebben we eerst gekeken naar een veilige perimeter. Daarna hebben we gesproken met leveranciers en medewerkers om te kijken wat de oplossingen zijn. Daarbij kregen we steeds bijstand van experts en de overheid. Wanneer we groen licht kregen? Ergens in de voormiddag."

Tegen 15.20 uur volgde dan een eerste melding dat het festival effectief zou doorgaan, en dat er rond 18 uur meer duidelijk zou zijn in welke vorm. Of het effectief gelukt is om het podium al helemaal af te hebben, moet vandaag om 14 uur blijken. "We hebben al veel spannende momenten gehad, maar ik vond de afgelopen 24 uur toch een van de triestigste", zegt Wilmsen. "Die mainstage is je paradepaardje. Als die dan helemaal verdwijnt.... Collega's die er zo hard aan gewerkt hadden, hebben echt een klop gekregen. Maar die hebben dat niet laten zien. Die zeiden allemaal: 'Laat ons er nu allemaal samen voor gaan.' Ik denk dat we allemaal in hetzelfde schuitje zitten. We moeten er iets van maken, samen. Dat verdienen de festivalgangers."

"Hoofdpodium bestond uit zéér brandbare materialen"

Er is bij Tomorrowland een onderzoek geopend naar onvrijwillige brandstichting. Een branddeskundige gaat daarbij onder meer na waar het vuur precies ontstond. "Het podium bestond uit zéér brandbare materialen", klinkt het.

Over de vaststellingen van de aangestelde branddeskundige is nog niets bekend. "Maar op allerhande video's is alvast te zien waar de brand ontstaan is", zegt ex-brandweerman Tim Renders, die tegenwoordig aan de slag is als brandpreventieadviseur. Zelf is hij niet betrokken bij het dossier van Tomorrowland. "Maar op het moment dat de brand begon, was er veel personeel in de weer met de opbouw: die moeten dingen gezien hebben. Daarnaast kan het niet moeilijk zijn om te bepalen wat voor technieken zoals elektriciteit, vuurwerk, schermen, kabels... op die plaats stonden."

Dat het podium zo snel en zo hevig brandde, verwondert Renders niet. "Ik lees dat het bestaat uit piepschuim, multiplex, houtlijm, purschuim... dat zijn allemaal zeer brandbare materialen. Het is ook in openlucht, waardoor de brand zich ongebreideld kon voeden met zuurstof."

Stap voor stap moet nu de puzzel gelegd worden: als politie en brandweer geen antwoord kunnen bieden op hoe de vuurhaard kon ontstaan, dan start op vraag van het parket of de verzekering het onderzoek van een branddeskundige. Diens eerste taak is om uit te zoeken waar de brand initieel ontstaan is. Daarvoor kijken branddeskundigen in de eerste plaats naar de schade. "Veelal is de plaats met het meeste schade ook de plek waar het het langst gebrand heeft én waar de brand ontstaan is."

Als er vermoedens zijn van kwaad opzet, zal in de eerste plaats ook gezocht worden naar brandversnellers. (ADM)